

KÖNYVISMERTETÉS

MOLNÁR V. A. (szerk.) 2018: *Élet a halál után. A temetők élővilága*. – Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar, Növénytani Tanszék, Debrecen, 216 pp. ISBN: 978-963-490-047-4.

Az elmúlt évszázadok tájhasználati változásai, a mezőgazdaság, az ipar és a települések egyre növekvő térigénye miatt a természetközeli állapotú élőhelyek területe világszerte drámaian csökkent. A természetes élőhelyek és az azokhoz kötődő fajok sok esetben csak olyan, kis kiterjedésű élőhelyszigeteken, refúgiumokban maradtak fenn, amiket valamely okból nem építettek be vagy nem vontak művelés alá. A konzervációbiológiában már sokat vizsgált mezsgyék, folyóvölgyek, sziklakibúvások természetvédelmi szerepe mellett napjainkban egyre nagyobb figyelem fordul azon szakrális jelentőségű élőhelyszigetek felé, melyek fennmaradása erősen összekapcsolódik az emberi kultúrával és vallással. Ezen speciális élőhelyszigetek érdekes képviselői az ősi temetők, melyek sok esetben szolgálnak menedékként az egykori tájra jellemző élőlényeknek.

A Molnár V. Attila által szerkesztett, számos neves szerző munkáját egyesítő könyv egy globális léptékű összefoglalást ad a temetők természeti értékeiről. A könyv anyaga egy mind földrajzi, mind tematikai értelemben igen széleskörű felméréssorozat tapasztalatain alapul. A Debreceni Egyetem Növénytani Tanszékén Molnár V. Attila és munkatársai a felmérések során összesen 17 ország több mint 2800 temetőjének természeti értékeit mérték fel, mely felmérések tanulságait az elmúlt évek során számos nemzetközi publikációban ismertették. A Kárpát-medencére, Dél- és Nyugat-Európára, Törökországra és Azerbajdzsánra kiterjedő vizsgálatok eredményein, valamint a nemzetközi irodalmi gondos áttekintésén alapuló könyv tudományos alapossággal, ám közérthető stílusban megírt fejezetei érdekes és izgalmas leírást adnak a temetők élővilágáról, történetéről, kezeléséről és védelmük szükségességéről. A kötet nem csupán a szűken vett szakmai közönség, hanem az érdeklődő nagyközönség számára is értékes betekintést nyújt a temetők növény- és állatvilágába.

A könyv kilenc gazdagon illusztrált, olvasmányos fejezetből áll. Számos fejezetben olvashatunk arról, hogy a temetkezési helyek milyen szerepet töltenek be a növényi és állati sokféleség megőrzésében. A szerzők saját kutatásaik alapján külön kitérnek a magyarság temetőinek növényvilágára, a temetők szerepére az orchidea fajok, és két veszélyeztetett növényfaj, a vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*) és a csipkés gyöngyvessző (*Spiraea crenata*) megőrzésében. Emellett a könyv ismeretekkel szolgál a temetkezési helyek kialakulásában és természeti értékeinek fennmaradásában szerepet játszó kultúrtörténeti és néprajzi tényezőkről is.

A kötet megrendelhető a szerkesztőnél (mva@science.unideb.hu) 4900 Ft (+ postaköltség) áron.

DEÁK Balázs és VALKÓ Orsolya (Debrecen)